

EELNÕU

Korraldus, millega keelatakse PFAS-aineid sisaldavate rõivaste, jalatsite ja hüdroisolatsioonivahendite import ja müük tarbijatele ¹

Vastavalt kemikaaliseaduse § 30 lõikele 1, §-le 38f, § 45 lõikele 1 ja § 59 lõikele 4 (vt 4. jaanuari 2023. aasta konsolideerimisseadus nr 6):

Mõisted ja reguleerimisala

§ 1. Käesolevas korralduses kasutatakse järgmisi mõisteid järgmises tähenduses.

1) PFAS: mis tahes aine, mis sisaldab vähemalt ühte täielikult fluoritud metüüli (CF₃) või metüleenit (CF₂) süsinikuaatomit, ilma selle külge kinnitunud vesiniku-, kloori-, broomi- või joodiaatomiteta.

2) Toode: nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agnetuur ning, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (muudetud kujul), artikli 3 lõikes 3.

3) Meditsiiniseadmed: nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määruse (EL) 2017/745, milles käsitletakse meditsiiniseadmeid, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ, määrust (EÜ) nr 178/2002 ja määrust (EÜ) nr 1223/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 90/385/EMÜ ja 93/42/EMÜ (EMPs kohaldatav tekst), artikli 2 lõikes 1 (muudetud kujul).

§ 2. Korraldus ei hõlma PFAS-aineid rõivastes, jalatsites või hüdroisolatsioonivahendites, mida reguleeritakse järgmiste õigusaktidega:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ning komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (muudetud kujul) või

¹ Korralduse eelnõust on teatatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (kodifitseeritud tekst). (NB! EI OLE VEEL TEATATUD!)

- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1021 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta (uuesti sõnastatud), muudetud kujul.

Lõige 2 Korraldus ei hõlma PFAS-aineid, mis sisaldavad ainult järgmisi struktuurielemente: CF_3-X või $X-CF_2-X'$, kus $X = -OR$ või $-NRR'$ ja $X' =$ metüülrühm ($-CH_3$), metüleenrühm ($-CH_2-$), aroomatühm, karbonüülrühm ($-C(O)-$), $-OR''$, $-SR''$ või $-NR''R'''$ ning kus $R/R'/R''/R'''$ on vesinikuaatom ($-H$), metüülrühm ($-CH_3$), metüleenrühm ($-CH_2-$), aroomatühm või karbonüülrühm ($-C(O)-$).

PFAS-aineid sisaldavate rõivaste, jalatsite ja hüdroisolatsioonivahendite impordi ja tarbijatele müümise keeld

- § 3.** Alates 1. juulist 2026 on ettevõtjatel keelatud importida või müüa
- 1) tarbijatele isiklikuks kasutamiseks mõeldud rõivaid või jalatseid, kui vähemalt ühe rõiva- või jalatsitoote fluori kogusisaldus on 50 mg F/kg või rohkem, või
 - 2) isiklikuks kasutamiseks mõeldud rõivaste ja jalatsite hüdroisolatsioonivahendeid, mille fluori kogusisaldus on 50 mg F/kg või rohkem.

- Lõige 2* Alates 1. juulist 2026 on eraisikutel keelatud importida
- 1) rõivaid või jalatseid, mis on ette nähtud tarbijatele isiklikuks kasutamiseks, kui vähemalt ühe rõiva- või jalatsitoote fluori kogusisaldus on 50 mg F/kg või rohkem, või
 - 2) isiklikuks kasutamiseks mõeldud rõivaste ja jalatsite hüdroisolatsioonivahendeid, mille fluori kogusisaldus on 50 mg F/kg või rohkem.

Lõige 3 Lõigetes 1 ja 2 sätestatud keelde ei kohaldata

- 1) rõivaste ja jalatsite korduskasutamisele;
- 2) rõivaste ja jalatsite ringlussevõtule;
- 3) isikukaitsevahenditele, mis on ette nähtud kasutaja kaitsmiseks määruse (EL) 2016/425 I lisa III ohukategooria punktides a või c nimetatud ohtude eest;
- 4) isikukaitsevahenditele, mille PFAS-ainete sisaldus täidab tarbija jaoks ohutusfunktsiooni;
- 5) punktis 3 või 4 nimetatud isikukaitsevahendite hüdroisolatsiooni taastamiseks ettenähtud hüdroisolatsioonivahenditele;
- 6) meditsiiniseadmetele ja
- (7) transiitkaupadele.

Lõige 4. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata, kui importija või allkasutaja suudab tõendada, et fluorisisaldus pärineb ainest, mis ei ole PFAS-aine, vt § 1 lõige 2.

Kontroll, vabastus ja edasikaebamisõigus

§ 4. Korralduses sätestatud eeskirjade täitmise järelevalvet ja kontrolli teostab keskkonnakaitseamet vastavalt seaduse asjakohastele sätetele.

Lõige 2 Erijuhtudel võib keskkonnakaitseamet korralduse eeskirjadest kõrvale kalduda või lubada eeskirjadest kõrvale kalduda. Taani keskkonnakaitseamet võib kehtestada loale tingimusi.

Lõige 3 Keskkonnakaitseameti poolt käesoleva korralduse alusel tehtud otsuseid ei saa edasi kaevata ühelegi teisele haldusasutusele.

Karistused, jõustumine ja üleminekusätted

§ 5. Kui muude õigusaktidega ei ole ette nähtud kõrgemaid karistusi, määratakse karistus mis tahes isikule, kes:

- 1) rikub § 3 lõikes 1 ja/või § 3 lõikes 2 sätestatud impordi- või müügikeeldu, või
- 2) ei täida § 5 lõike 2 alusel erandiga seotud tingimusi.

Lõige 2 Karistus võib suureneda kuni 2-aastase vangistuseni, kui rikkumine on toime pandud tahtlikult või raske hooletuse tõttu, ja kui nimetatud rikkumine:

- 1) kahjustas inimelu või -tervist või tekitas sellise ohu;
- 2) kahjustas keskkonda või tekitas sellise ohu või ja
- 3) kõnealusele isikule või teistele isikule või teistele rahalise kasu, sealhulgas säästude saamine või eesmärk.

Lõige 3 Majandusüksusi jms asutusi (juriidilisi isikuid) võidakse võtta karistusseadustiku 5. peatüki sätete kohaselt kriminaalvastutusele.

§ 6. Käesolev korraldus jõustub 1. juulil 2025.

Lõige 2 §-ga 3 hõlmatud rõivaste, jalatsite ning rõivaste ja jalatsite hüdroisolatsioonivahendite varude müük isiklikuks kasutamiseks on lubatud kuni 1. jaanuarini 2027.

Taani Keskkonnaministeerium, KUUPÄEV

Ministri allkiri

/ KC allkiri